

§161

Svar på medborgarförslag om omställning till förnyelsebara drivmedel (RS/342/2019)

Sammanfattning

Det har inkommit ett medborgarförslag om omställning till förnyelsebara drivmedel. I förslaget anges att omställningen till fossiloberoende energi i förbränningsmotorer är ett strategiskt viktigt insatsområde och att regionen bör ta täten vid omställning från fossilbränsle till biodrivmedel. Förslaget är uppdelat i fem olika punkter, där förslagsställaren föreslår att Region Jämtland Härjedalen ska göra följande:

1. Verka för att Region Jämtland utses som Svensk Pilotregion för biodrivmedelsproduktion.
2. Föreslå ny fysisk riksplanering utifrån klimatomställningen.
3. Föreslå inrättande av nationell klimatgasfond utifrån principen Polluters pay (förorenaren betalar).
4. Verka för Jämtland som ett centrum för utveckling av industriell ekologi/cirkulär ekonomi.
5. Formulera ett läns mål för produktion av biodrivmedel.

Region Jämtland Härjedalen arbetar redan idag med omställning till förnyelsebara drivmedel på en rad olika sätt, och i olika forum. Bland annat har Region Jämtland Härjedalen i samverkan med Länsstyrelsen inrättat ett klimatråd med representanter från näringslivet, intresseorganisationer, kommuner samt regionen. Klimatrådet är en gemensam arena för frågor som rör klimatet och vad vi kan göra för att begränsa dess effekter.

I dag pågår ett flertal projekt i landet kring biodrivmedel, bland annat i Norrbottens län (svartlut) och i Västernorrlands län (Biofuel Region). Vår region bedöms i dagsläget inte ha den grundläggande företagsstrukturen för en sådan etablering. För att det ska vara meningsfullt för regionen att verka på nationell nivå för att bli utsedda till pilotregion behövs intressenter/aktörer som kan driva själva arbetet och dels även en samlad politisk ambition.

Ansvar för den fysiska planeringen ligger i dag hos varje enskild kommun samt hos Länsstyrelsen, och inte på regionerna. Fysisk planering på riksnivå är inte heller något som Region Jämtland Härjedalen som organisation arbetar med och då regionen i dagsläget inte arbetar med sakfrågan fysisk planering bedömer vi det som svårt att driva denna fråga.

I dagsläget finns flera alternativ både på internationell, nationell och lokal nivå för att hantera och minimera utsläpp. Då utsläppen är globala och konsumtion och internationellt resande utgör stora källor till klimatpåverkan är det viktigt att arbeta med frågan internationellt, men självklart också att ta eget ansvar. Att inrätta en nationell klimatgasfond är dock en komplicerad fråga och Region Jämtland Härjedalen bedömer att om det varit genomförbart så hade man på nationell nivå redan lagt fram förslaget. Region Jämtland Härjedalen har dock i sitt omställningsarbete för att reducera organisationens klimatpåverkan inrättat ett system för

att stimulera en övergång från flyg till tåg där vi internt påför en högre kostnad för flyg med cirka 20% i förhållande till tåg. Överskottet återinvesteras i åtgärder med syfte att begränsa klimatpåverkan i vår verksamhet. Regeringen har genom flera stödprogram skapat möjligheter att söka medel för klimatomställning, bland annat klimatklivet som har som syfte att genom investeringsstöd stimulera arbetet med omställningsarbetet. Det nya lagförslaget att den så kallade reduktionsplikten gällande inblandning av förnyelsebara drivmedel även ska gälla flyget är ett annat exempel på där staten genom ekonomiska styrmedel skapar incitament för en hållbar omställning där kostnaden för ej förnyelsebara drivmedel beskattas högre.

Att ställa om vårt samhälle mot en mer cirkulär ekonomi är nödvändigt för en hållbar utveckling. Region Jämtland Härjedalen driver tillsammans med Tröndelag projektet SMICE (En Samskapande Mittnordisk Innovationsarena för Cirkulär Ekonomi) som har som syfte att nå en mer cirkulär ekonomi där alla samhällssektorer involveras. Region Jämtland Härjedalen ingår också sedan 1,5 år tillbaka i ett nationellt bioekonomiskt nätverk där ett stort antal regioner i Sverige ingår. Målet är att engagera alla svenska regioner som vill uppnå energi- och klimatpolitiska mål genom att använda bioekonomi som ett självklart medel. Region Jämtland Härjedalen bedömer därför att vi redan i dagsläget arbetar enligt intentionerna i förslaget.

Något läns mål för produktion av biodrivmedel finns för närvarande inte. Grunden för Klimatrådets arbete är att främja de mål och prioriterade aktiviteter som ingår i den gemensamma energi- och klimatstrategin för Jämtlands län. Ett av de temaområden som rådet arbetar med är biobränsle och transporter där bland annat produktion finns med. Klimatrådet är en naturlig arena för diskussioner kring behovet av ett läns mål. Det pågår en revidering av länets Energi- och klimatstrategi och i senaste förslaget är insatsområdet ”stimulera inhemsk produktion av biodrivmedel” prioriterat inom flera målområden.

Regionala utvecklingsnämnden behandlade ärendet 2019-09-17 § 149 och föreslår regionfullmäktige att medborgarförslaget avslås.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen tillstyrker regionala utvecklingsnämndens förslag.

Beslut

Regionstyrelsen tillstyrker regionala utvecklingsnämndens förslag.

Expedieras till

Regionfullmäktige

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Svar på medborgarförslag om omställning till förnyelsebara drivmedel

- §149 Regionala utvecklingsnämnden Medborgarförslag: Omställning till förnyelsebara drivmedel
- Medborgarförslag om omställning från fossilbränsle till biodrivmedel (utan personuppgifter)